

Sorø den 17. marts 2017

1) Hvad kan en fødestue præcist?

En fødestue er en faresti der er optimeret til faringen for at sikre højere overlevelse ved pattegrisene under faring og de første 4 dage efter faring.

80 % af dødeligheden i en farestald ligger i de første 4 dage.

Ca. 38 % af grisene dør af at blive klemmt under soen. Dette forventer jeg kan reduceres til 5-10 %

Ca. 13 % af dødeligheden er svagfødte og er ekstra udsatte pga. nedkøling. Stien skal indrettes til at mindske dette. Grise der ikke nedkøles er stærkere og vil have chance for at optage mere råmælk og dermed kan døde pga. sult forhåbentlig også reduceres.

Med en fødestue tankegang, hvor vi ikke skal tænke på at grisene også skal motiveres til at trække ind i hulerne kan vi holde en højere staldtemperatur end anbefalet, hvilket jeg vil forvente er til gavn for overlevelsen på pattegrisene.

2) Hvilken teknik er der i farestierne (hæve/sænke gulv?, andet?)

Soen er bokset op som i en traditionel kassesti.

Bunden hvor soen står hæves automatisk ca. 15 cm, når soen rejser sig op.

Når soen lægger sig ned sænkes bunden igen.

Bunden i stien er gummi coatede jern riste, der trækker mindre varme ud af pattegrisene i forhold til traditionelle støbejernriste eller triangelriste. Der er lavet en stribe med opvarmning (samme streng som gulvarmen) på den modsatte side af pattegrisehulen. Der er traditionel pattegrisehule med gulvvarme og varmelampe.

3) Beskriv hvordan flowet af dyr bliver i besætningen

I afprøvningen vil flowet af dyr formentlig blive som traditionelt flow med 4 ugers fravænning og nye faringer hver 5. uge.

4) Beskriv arbejdsgangene i fødestuen og farestaldene – hvornår skal der ske noget i fødeafdelingen?

I afprøvningen vil der være faringer i fødestuen hver 5. uge.

5) Medbring gerne et billede eller en model af fødestuen

Vedlagt.

Billede af prototypesti der er monteret 8 stier af på en gård på Sjælland.

Svar på de generelle spørgsmål fra Løvens Hule:

1) Hvad er produktet?

Jeg ønsker at opstille en afprøvning hvor vi får belyst om vi ved at indrette en faresti med hæve/sænke gulv til soen og coated gulv der hvor pattegrisene primært opholder sig, kan reducere pattegrisedødeligheden markant samtidig med at vi ikke bruger ekstra arbejdstid.

Min arbejdstitel er fødestue fordi jeg vil have fokus på mere end "bare" ihjellagte grise. Hele problematikken med at grisene bliver mindre ved fødsel skal tages op, og derfor stiller jeg spørgsmålstegen ved om vores nuværende retning i erhvervet er korrekt.

2) Hvordan kan dit produkt reducere dødeligheden blandt pattegrise

Ved at reducere den ene faktor der er flest grise der dør af, ihjellægning. Samtidig vil jeg fokusere

på at færre grise bliver afkølet i de første timer efter faring.

3) Beskriv en konkret metode til at måle effekten af din ide

Min plan er at lave en afprøvning af det ovenstående koncept, dog med den forskel at søerne ikke flyttes 4 dage efter faring, men bliver i de samme stier fra faring til fravænning.

b) Følge så mange ugehold som muligt i den periode der er til rådighed. Jeg vil måle stierne direkte op mod 8 traditionelle kassestier der findes i det samme staldafsnit. Så jeg på den måde kan udelukke faktorer som forskelle i ventilation, fodring og andre forhold. Jeg vil lave et simpelt afprøvningskoncept, hvor det eksempelvis er bestemt hvilke læg søerne skal have i både kontrol og forsøgsgruppen.

c) Jeg forventer effekt fra første ugehold der sættes ind i afprøvningen. I 2016 har besætningen en dødelighed i hele farestalden på 14 procent. 38 % af dødeligheden skyldes klemning. Den totale pattegrisedødelighed i besætningen er 21,2% Jeg forventer at forsøgsgruppen vil præstere en dødelighed før fravænning på maksimalt 7-8 %. Jeg forventer også at kontrolgruppen vil præstere bedre end hele besætningen (forsøgseffekt) Jeg vil acceptere alle læg på nær gylte, men der skal være lige mange af de enkelte læg i forsøg og kontrolgruppen. Der skal laves plads til at lave 1 ammeso i hver gruppe pr. hold, da det ofte er der klemninger af grise sker. Jeg forventer hverken positiv eller negativ effekt på dødfødte grise.

d) Alle døde grise i forsøgs og kontrol gruppen skal obduceres af besætningsdyrlægen. Jeg vil bruge afprøvnings-sotavler fra VSP hvor personalet registrerer de hændelser der sker på både kontrol- og forsøgsgruppen. Alle hændelser testes i et regneark.

e) Den afprøvning vi laver her kan måske bruges som springbræt til en større skala afprøvning. Besætningen har allerede investeret 100.000kr i renovering af eksisterende farestier til farestier med hæve/sænke gulv, derfor skal der ikke bruges nogen midler fra Løvens Hule på "isenkram". Det her en vej ind i besætningen for VSP.

f) Investeringer i farestalde er omkostningstungt. Det er i forvejen det dyreste staldafsnit at bygge og denne løsning er på niveau med, eller lige over standardomkostningen på en løsdrafts faresti.

Derfor er denne løsning ikke for alle svineproduktioner der er i Danmark, men enhver der ønsker at investere yderligere i smågriseproduktion bør have dette alternativ med i deres overvejelse, fordi potentialet i en decideret fødestue er kæmpe stort.

Når afprøvningen er lavet kan vi beregne hvor meget lavere dødeligheden er i forsøgsgruppen kontra kontrol-gruppen. Lavere dødelighed er lig med xx antal flere levende grise ud af farestalden. Værdien af disse grise skal betale merinvesteringen og den ekstra tid der går med at flytte søer med grise ud af fødegangen.

4) Giv et estimat på forventet effekt af din idé.

Jeg forventer at forsøgsgruppen vil præstere en dødelighed før fravæning på ca. 7-8 %.
Sammenlignet med kontrolgruppen ca. 5-6 procent point lavere dødelighed.

5) Tidsplan

Dato	Handling
18/4	Afprøvning gennemgås med personale og igangsættes
22/4	1. hold farer
20/5	1. hold fravænnens
22/5	Dataindsamling, med besøg i besætningen
27/5	2. hold faring
24/6	2. hold fravænnens
26/6	Dataindsamling, med besøg i besætningen
1/7	3. hold farer
29/7	3. hold fravænnens
2/8	Dataindsamling, med besøg i besætningen
5/8	4. hold farer
2/9	4. hold fravænnens
4/9	Dataindsamling, med besøg i besætningen
9/9	5. hold farer
7/10	5. hold fravænnens
9/10	Dataindsamling, med besøg i besætningen
24-25/10	Svinekongres

Ved hvert dyrlægebesøg obduces og registreres døde grise fra både kontrol og forsøgsgruppe.

6) Lav en udspecificeret beskrivelse af hvad du beder om bidrag til.

Vi beder om bidrag til at køre afprøvningen i praksis.

7 gange besøg af konsulent til at sikre afprøvningens gang.

Kontortid til dataregistrering.

Dyrlægens tid til obduktion af grise.

Ekstra tid fra personalet der går til udvælgelse af dyr til afprøvningen.

Vi har også brug for viden omkring afprøvnings koncept, så vi har størst mulig chance for at køre en succesfuld afprøvning der viser det rigtige billede af resultaterne.

Jeg vurderer at Løvernes bidrag bør ligge i mellem 50.000-60.000kr.

Med venlig hilsen

Keld Sommer
Svine og byggerådgiver
21446250
kso@gefion.dk